

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۸/۲۰

ترتیب دهنده رخسارملکزاده محصل پوهنځی اقتصاد

اقتصاد افغانستان در دوره حکومت اشرف غنی

مقدمه:

اقتصاد عبارت از تنظیم فعالیت های انسانی در میان درد و لذت است. بناً باید گفت اقتصاد ستونبست که یک کشور میتواند با خیال راحت ایستاد و پیشرفت کرد بهتر شدن اقتصاد را از تک فرد شروع کرد تا یک اجتماع، تا یک کشور و حتا بیرون از مرز ها، این همه زمان امکان پذیر است که حکومت پالیسی های درست و عمل کرد آن به خودکفای شدن کشور در سطح اقتصادی را به کار گیرد. خودکفابودن کشور و بلند بردن سطح اقتصادی یکی از کارهای بنیادی بوده که کشور را در جهان مشهور کرد و تجاران داخلی و خارجی حاضر به سرمایه گذاری در کشور باشند. و ما شاهد پنج سال از حکومت اشرف غنی بودیم که در بخش اقتصادی کارهای خیلی انجام داده است و اگر اجازه داد میشد برای غنی مانناهد بیشتر از این کارها میبودیم ولی بنابر مخالف های زیاد، مانع بعضی پیشرفت ها شده است ولی برای بهتر شدن وضعیت اقتصادی کشور باز هم امیدواری ها وجود دارد.

افغانستان در_ حال برگشت به شکوه، اقتدار و امپراطوری خویش

فعالیت های خوب و مثبت داکتر اشرف غنی در خورستایش است:

کار کرد غنی را از آغاز انتخابات سال 1393 و روی کار آمدن حکومت وحدت ملی که به ریاست داکتر محمد اشرف غنی و ریاست اجراییه داکتر عبدالله عبدالله آغاز شد . اکنون پنج سال از این دور حکومت میگذرد ودر کنار نارضایتی ها و ناکامی ها دست آورد های نیز به همراه داشته که نادیده نمیشه گرفت اکنون افغانستان خط اقتصادی را به کشور های همسایه حتا گذشته از مرز و رسیدن به اروپا ایجاد نموده است که این یکی از دست های آورد خارق العاد میباشد . و حالا مروری داریم به کارکرد های اقتصادی داکتر اشرف غنی رییس جمهورافغانستان و پنج سال حکومت داری آن که انجام داده است.

محمد اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان با تسلیم شدن قدرت، خط مشی خارجی اش را توضیح داد و سیاست خارجی کشور را به پنج بخش دسته بندی کرد. آقای غنی تأکید ورزید که رویکرد سیاسی او در روابط با کشور ها و سازمان های خارجی، در حیطه کشور های برتر جهان، کشور های همسایه، جهان اسلام، کشور های آسیایی، و سازمان های جهانی متمرکز خواهد بود.

گام نخست مقامات حکومت وحدت ملی، امضای توافقنامه دوجانبه امنیتی با ایالات متحده و تحکیم و تقویت روابط بین کابل و واشنگتن بود. در قدم بعدی، رئیس جمهور غنی سعی کرد تا روابط را با اسلام آباد بهبود بخشد. اما آقای غنی با چنین کارش، حمایت هندوستان را از دست داد و با همسویی با عربستان نیز، ایران را آزرد ساخت. با آنهم، حکومت جدید توانسته روابط کابل را با غرب، نسبت به گذشته، بهبود بخشد.

وضعیت اقتصادی

محمد اشرف غنی رییس جمهور افغانستان کمیته ای را برای حل مشکلات حمل و نقل با همسایه گان ایجاد کرد . این کمیته همچنان مسوولیت عملی کردن پلان اتصال منطقه ای را برعهده دارد این پلان ، تلاشی برای احیای نقش ترانزیتی افغانستان در آسیا است .

Frei verwendbar

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

باز کردن دروازه‌های تجارت کشورهای آسیای میانه با افغانستان یکی از اقدامات حکومت وحدت ملی بود. چهار سال پیش وقتی پاکستان مرزهایش را مسدود می‌کرد، مردم افغانستان دست کم با افزایش شدید قیمت مواد خوراکی مواجه می‌شدند، زیرا پاکستان یگانه مسیر اصلی تجارتی بود.

ولی حکومت وحدت ملی تلاش کرد تا این انحصار را بکشند و دروازه تجارت را با همسایه‌های شمالی افغانستان باز کند. این سیاست حکومت موفق بود و در حال حاضر بیشترین نیازمندی بازارهای افغانستان از کشورهای آسیای میانه تامین می‌شود. کشوری که متکی به بازار فرسوده و بی کیفیت پاکستان بود، امروز به بزرگترین بازارها و مارکتهای کشورهای جهان اموالش صادر می‌گردد.

درآمدهای داخلی، صادرات و سرمایه‌گذاری‌ها و دسترسی افغانستان به راه‌ها و بنادر مختلف بازرگانی افزایش پیدا کرد.

راهی افغانستان از وابستگی به راه‌های ترانزیتی پاکستان سبب شده که صادرات افغانستان در سال 1395، 30 درصد افزایش یافت. به گفته این وزارت اقتصاد، در سال 1395 حدود 1 الی 1/5 میلیارد دلار بخش خصوصی در افغانستان سرمایه‌گذاری کردند که حدود 800 میلیون دلار در بخش انرژی بوده است. گفته میشود که این سرمایه‌گذاری‌ها بیشتر در ولایت‌های قندهار، جوزجان و بلخ انجام شده است.

سهم‌گیری فعال در بخش ترانزیت انرژی در منطقه

حکومت وحدت ملی با تمرکز روی پروژه‌های بزرگ داخلی و منطقه‌ای در بخش مدیریت آب‌ها و اعمار سدها، زمینه سازی برای تطبیق پروژه‌های ترانزیت انرژی در منطقه، تجارت و توسعه شبکه خط آهن در کشورهای آسیایی، زمینه را برای رشد اقتصاد افغانستان و کاهش وابستگی این کشور به کشورهای خارجی تا حدودی فراهم کرده است.

کار عملی پروژه انتقال برق قرغیزستان و تاجکستان به افغانستان و پاکستان موسوم به **کاسا یک‌هزار** با هزینه بیش از یک میلیارد دلار آمریکایی آغاز شد. پروژه ای که طرح ابتدایی آن تقریباً بیش از 11 سال پیش در کنفرانس همکاری‌های اقتصادی منطقه‌ای (ریکا) ریخته شد و قرار است که تا سه سال دیگر به بهره برداری سپرده شود. با عملی شدن این پروژه، برق مورد نیاز افغانستان که بالغ بر 300 میگاوات می‌باشد، تامین و بقیه آن به پاکستان منتقل گردد.

حکومت افغانستان همچنان توافقنامه اجرای مرحله اول پروژه انتقال گاز ترکمنستان به پاکستان و هند از طریق افغانستان موسوم به پروژه **تاپی** را اوایل سال 2016 میلادی به امضا رساند. مدت زمانی تطبیق مرحله اول این پروژه یک سال بود. طرح اولیه این پروژه در آغاز دهه 1990 میلادی، از سوی شرکت یونیکال مطرح شده بود.

افغانستان می‌تواند مدت سی سال سه میلیارد متر مکعب گاز از خط لوله گاز تاپی استفاده کند، بر علاوه صاحب کار شدن سالانه 12 هزار نفر. پس از اجرای این طرح، همه ساله میلیون‌ها دلار حق العبور نصیب این کشور می‌گردد.

مدیریت آب‌ها

مدیریت آب‌های افغانستان با استفاده از اعمار بندهای آب یکی دیگر از اولویت‌های حکومت وحدت ملی در جریان چند سال گذشته بوده است. اولییتی که حکومت افغانستان با استفاده از آن، با یک تیر دو نشانه را هدف گرفته است. از یک سو با مدیریت آب‌های افغانستان زمینه را برای رشد سکتور زراعت فراهم می‌کند و از جانب دیگر باعث رفع یکی از بزرگترین نیازمندی‌های مردم افغانستان (انرژی برق) می‌شود.

بند سلما از پروژه‌های بزرگ دولت محمد داود ریس جمهور نخست افغانستان بود که در سال 1976 به کمک هند آغاز شد. کار اعمار بند سلما پس از 27 سال توقف، در 2005 دوباره آغاز شد و شرکت واپکاس هندی مسوولیت اعمار این بند را برای بار دوم به عهده گرفت ولی باز هم این پروژه به گونه درست مدیریت و نیمه کاره ماند. و امار سال 1395 بند برق سلما، توسط محمد اشرف غنی رییس جمهور افغانستان و نرندرا مودی نخست وزیر هند به بهره برداری سپرده شد. بند سلما با هزینه بیش از 300 میلیون دلار از کمک‌های دولت هند ساخته شده و ظرفیت تولید 42 میگاوات برق و آبیاری 200 هزار جریب زمین زراعتی را دارد.

Frei verwendbar

د پانوی شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلینکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

افتتاح مرحله سوم پروژه اعمار **بند کمال خان** در ولایت نیمروز به تاریخ ۳۱ حمل سال ۱۳۹۶ توسط محمد اشرف غنی افتتاح گردید و همچنان از همسایه های افغانستان خواست تا از ساخت بند های افغانستان حمایت کند.

همچنان حکومت افغانستان قرار داد ساخت بند برق بخش آباد ولایت فرا را با شرکت خارجی هایپروهارکس به امضا رسانید. آغاز کار پروژه اعمار **بند برق بخش آباد فرا** به تاریخ ۲۶ جوازی سال ۱۳۹۵، به بهره برداری سپرد.

اعمار **بند شاه و عروس** در ولسوالی شکر دره کابل در سال ۱۳۹۱ آغاز و بنابر دلایل نامعلوم متوقف گردید که در ۴ سنبله ۱۳۷۵ وزارت انرژی و آب اعمار این بند را دوباره آغاز کرد که در سال ۱۳۹۷ تکمیل گردید. هزینه ساخت این بند بیشتر از ۴۸ میلیون دالر بوده که ظرفیت ذخیره ده میلیون متر مکعب آب، تولید ۱.۲ میگوات برق و آبیاری بیش از ۳۰۰ هکتار زمین زراعتی را دارد.

پروژه بند کجکی هلمند ابتدا در سال ۱۳۳۲ به منظور کنترل سیلاب و آبیاری زمین های زراعتی و همچنان تولید انرژی برق پایه گذاری شد. و قرارداد فاز دوم بند کجکی هلمند را با شرکت ترکی در سال ۱۳۹۵ که در ۱۸۰ کیلومتری شهر لشکرگاه با ظرفیت تولید ۱۰۰ میگوات برق و ظرفیت ذخیره ای بیش از دو میلیارد متر مکعب آب، از دیگر کار های بنیادی حکومت افغانستان در چند سال گذشته بوده است.

بند آب شاه توت که در شهرستان چهارآسیاب کابل قرارداد ، ظرفیت ذخیره ۱۵۰ میلیون متر مکعب آب را دارد که از این مقدار آب میتوان ۲ تا ۵ میگوات نیز تولید کرد کاروی بند آب شاه توت را برای شهر کابل در اوایل ماه اسد سال ۱۳۹۷ از سوی هند آغاز شد.

تجارت و ترانزیت

یک بخش دیگر از فعالیت های حکومت افغانستان، کار روی پروژه های شبکه خط آهن بوده است که افغانستان را به کشورهای منطقه در شمال، شرق و غرب افغانستان وصل می کند. پروژه های که در دراز مدت می تواند عامل اصلی برای رشد تجارت و ترانزیت افغانستان به شمار آید و باعث گسترش مبادلات تجاری افغانستان و کشورهای منطقه شود.

خط آهن ترانسپورتی افغانستان – چین در ۲۵ اگست ۲۰۱۶ در شهر هایمن در ایالت جیانگسون چین افتتاح شد. سفر این خط ریل دو هفته را در بر می گیرد و در هر بار بیش از ۵۰ تن جنس های تجاری توسط آن انتقال داده خواهد شد.

در سال ۱۳۹۵ **خط ریل افغانستان – ترکمنستان** نیز در سفر محمد اشرف غنی رییس جمهور به ترکمنستان افتتاح شد. این خط ریل از اتامراد – امام نظر ترکمنستان آغاز و بعد از عبور از بندر آقینه افغانستان به منطقه اندخوی به سمت ولایت کندز تا شیرخان بندر امتداد یافته و به کشور تاجکستان وصل می شود. توافقنامه ساخت این خط ریل در سال ۱۳۹۱ خورشیدی توسط حامد کرزی رییس جمهور پیشین افغانستان امضا شده بود.

در سال ۱۳۹۷ به تاریخ هفدهم سنبله کار ریل گذاری **بخش سوم راه آهن خواف – هرات** نیز آغاز شد. به گفته مقام های حکومت افغانستان این خط ریل شامل چهار بخش است که دو بخش آن در داخل خاک ایران و دو بخش دیگر آن در داخل افغانستان امتداد دارد. طول مجموعی این خط آهن ۸۷ کیلومتر است.

در کنار تلاش های حکومت افغانستان در زمینه توسعه خط آهن به هدف رشد تجارت و ترانزیت افغانستان در سطح منطقه، حکومت در این چند سال اقدام های دیگر را نیز برای بیرون رفت از وابستگی افغانستان به کشورهای همسایه انجام داده است.

امضای توافقنامه سه جانبه میان افغانستان، هند و ایران برای توسعه بندر چابهار در تهران صورت گرفت. یکی از مهمترین گام های است که این سه کشور در راستای تقویت همکاری های مشترک اقتصادی و منطوقی برداشته اند. و افتتاح دهلیز هوایی افغانستان – هند، تلاش های از این دست بودند که هر کدام برای اقتصاد افغانستان مهم اند. کشوری که تمام دروازه های کشورهای جهان به رویش بسته بود، امروز دهلیز تجاری کشورهای جهان است.

Frei verwendbar

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

افتتاح راه لاجورد و ابریشم یکی از آرزوهای این مرز و بوم بود، اما امروز این راهها در اختیار ما است. توافق افغانستان برای پیوستن به دهلیز اقتصادی چین و پاکستان که بخشی از طرح راه ابریشم جدید است در اجلاس سه جانبه پکن با شرکت وانگ بی وزیر خارجه چین، صلاح الدین ربانی وزیر خارجه افغانستان و خواجه محمد آصف وزیر خارجه پاکستان به تاریخ 5 جدی سال 1396 اعلام شد.

اشرف غنی، رئیس جمهور افغانستان راه لاجورد را در سال 1397 افتتاح کرد. راه ترانزیتی لاجورد تولیدات داخلی افغانستان را از دو گذرگاه "بندر آقینه" در ولایت فاریاب و "بند تورغندی" در ولایت هرات به اروپا میرساند.

صادرات در زمان حکومت غنی:

کشوری که وابسته بندر تورخم پاکستان بود اما امروز برای داد و ستد به بندر بزرگ تجارتي (چابهار) وصل میگردد. آقای غنی میگوید که افغانستان در حال حاضر به چهار آسیا مبدل شده است و از لحاظ واردات و صادرات به یک کشور خشکه محاط نیست.

کشوری که به نام سرزمین تریاک در جهان یاد میشود، امروز به نام کشور زعفران یاد میگردد. زعفران افغانستان در سال 1397 به 16 تن رسید و 90 درصد زعفران افغانستان به کشورهای مختلف جهان صادر میشود.

افغانستان به ارزش 34 میلیون دالر گیاهان دارویی صادر کرده است و مجموعه صادرات سالانه این کشور به حدود پنجصد میلیون دالر میرسد. انگوزه که در افغانستان بنام هینگ بدبوشناخته شده و شیرین بویه در سال 1397 بیشتر از تریاک عاید کرده است.

جهان به نام تولید و صنعت افغانستان تنها با قالین وطنی آشنا بودند اما امروز هزاران تن کالاها، میوه سبزیجات و تولیدات کشور در شرق، غرب و جنوب جهان به فروش میرسد.

صادرات میوه تازه در سال 1397 افزایش یافته است. بر بنیاد آمار روزانه از دو هزار تن تا سه هزار تن میوه تازه از افغانستان صادر میشود.

صادرات میوه خشک افغانستان سالانه به 110 الی 120 هزار تن میرسد.

تولید کشمش در افغانستان سالانه به بیش از صد هزار تن میرسد که حدود چهل هزار تن آن به بیرون صادر میشود.

طلای سیاه (جلغوزه) که در زیر خاک های کشور دفن گردیده بود، امروز هزاران تن آن در مارکیت های معتبر جهان به فروش میرسد.

هم اکنون محصولات جلغوزه به 23 تن در سال میرسد پیش از این سالانه 10 هزار تن جلغوزه افغانستان از کشور پاکستان به چین صادر میشد اما از این پس درآمد صادرات این میوه در افغانستان به یک میلیارد دالر میرسد.

ظاهرا در این میان، البته کاهش وابستگی ترانزیتی به بنادر آبی و مسیرهای زمینی پاکستان، باز شدن روزنه اقتصاد، تجارت و ترانزیت در بندر استراتژیک چابهار، توسعه روابط با اقتصادهای در حال رشد و شکوفایی آسیا از جمله چین، هند و ایران، عضویت در سازمان تجارت جهانی و امضای قراردادهای تجاری با آسیا و اروپا و همچنین افزایش صادرات اقلام زراعتی و تولیدات صنعتی افغانستان به بازارهای منطقه و جهان، از جنبه های مثبت اقتصاد افغانستان در چند سال گذشته بوده است.

Frei verwendbar

د پانوی شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې دلېکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ